

การบริหารต้นทุนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร The Impact of Cost Management on SMEs Operational Performance in Bangkok

ภักจิรา อินทร์ฤทธิ¹

¹นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: s66128302157@ssru.ac.th

พฤษชาติ ปลื้มกมล²

²นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: s66128302149@ssru.ac.th

ขวัญฉัตร วงศ์จันทร์ทิพย์³

³คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: khwanchat.wo@ssru.ac.th

อโนชา โรจนพานิช⁴

⁴คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: anocha.ro@ssru.ac.th

อภิญา วิเศษสิงห์⁵

⁵คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: apinya.wi@ssru.ac.th

ณัฐสันต์ สิ้นธุ์ชัยภาคเสรี⁶

⁶คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: nutthasun.si@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารต้นทุนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นที่การบริหารต้นทุนคุณภาพ การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม และการบริหารต้นทุนเป้าหมายที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทำบัญชี จำนวน 130 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นต่อการบริหารต้นทุนคุณภาพ การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม และการบริหารต้นทุนเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก การทดสอบความสัมพันธ์ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่าปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า การบริหารต้นทุน ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมี ความสัมพันธ์เชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ธุรกิจจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและฝึกอบรมความรู้ด้านการบริหารต้นทุนที่เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารต้นทุน, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, กำไร

Abstract

This research aimed to investigate the impact of cost management on the operational performance of Small and Medium Enterprises (SMEs) in Bangkok. Specifically, it focused on the effects of Quality Cost Management, Activity-Based Cost Management, and Target Costing on business performance. A quantitative research approach was employed, collecting data through questionnaires from a sample of 130 accountants in SMEs. The statistical analyses included descriptive statistics, Pearson's correlation coefficient analysis, and multiple regression analysis at a statistical significance level of 0.05. The research findings showed that the accountants' opinions regarding Quality Cost Management, Activity-Based Cost Management, and Target Costing were at a high level. Pearson's correlation analysis showed that each cost management dimension had a positive relationship with operational performance, statistically significant at the 0.01 level. Furthermore, the multiple regression analysis indicated that overall cost management, as well as each individual dimension, had a statistically significant positive relationship with the operational performance of SMEs in Bangkok. Therefore, businesses should prioritize the development and training of knowledge in cost management to create a sustainable competitive advantage.

Keywords: Cost Management, Small and Medium Enterprises, Profitability

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ถือเป็นภาคธุรกิจที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีสัดส่วนการจ้างงานและการสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในระดับสูงถึงร้อยละ 70.99 ของการจ้างงานทั้งประเทศ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2565) สำหรับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจและการลงทุนที่มีการแข่งขันสูง การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี และแรงกดดันด้านราคาจากคู่แข่ง การดำรงอยู่และความสามารถในการสร้างกำไรจึงกลายเป็นสิ่งที่ธุรกิจต้องให้ความสำคัญและเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จสูงสุดของธุรกิจ การดำเนินงานที่ขาดประสิทธิภาพหรือการจัดการทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิผล อาจนำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันและเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

ในอดีตที่ผ่านมาหน้าที่ของระบบบัญชีต้นทุนเน้นไปที่การบันทึกและการรายงานต้นทุนผลิตภัณฑ์เพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินมูลค่าสินค้าคงเหลือและการกำหนดราคาเท่านั้น ปัจจุบันนักบัญชีต้องมีการพัฒนาตนเองโดยเพิ่มการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน การควบคุมและลดต้นทุนโดยปราศจากการวางแผนอาจนำไปสู่การลดคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือบริการ ซึ่งส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ธุรกิจและยอดขายในระยะยาว ดังนั้น ธุรกิจจึงจำเป็นต้องนำเอาเครื่องมือการบริหาร

ต้นทุนสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้เพื่อวิเคราะห์และจัดการกับต้นทุนอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นที่การเพิ่มมูลค่าให้กับลูกค้าและการกำจัดต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าออกไปจากกระบวนการดำเนินงาน

งานวิจัยที่ผ่านมา อาทิ เกรียงไกร นามนัย (2562) และชลดา มนัสทรง และคณะ (2565) ต่างชี้ให้เห็นว่า การบริหารต้นทุนและการวางแผนกำไรนั้นส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จและการดำเนินงานของธุรกิจ เกรียงไกร นามนัย (2562) พบว่า การบริหารต้นทุนและการวางแผนกำไรมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดมหาสารคาม ชลดา มนัสทรง และคณะ (2565) พบว่า การบริหารต้นทุนคุณภาพ มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานของเกษตรกรรุ่นใหม่ อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่ผ่านมายังขาดการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอยู่จำนวนมาก

งานวิจัยที่ผ่านมาจะแสดงถึงความสำคัญของการบริหารต้นทุนโดยรวมต่อความสำเร็จของธุรกิจ ในภาพกว้าง แต่ยังคงมีช่องว่างที่สำคัญในการศึกษาเชิงประจักษ์ที่มุ่งเน้นไปยังเครื่องมือการบริหารต้นทุน ได้แก่ การบริหารต้นทุนคุณภาพ ต้นทุนฐานกิจกรรม และต้นทุนเป้าหมาย ที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญทางบัญชีต้นทุน เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้ทำบัญชีสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารต้นทุน เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและบรรลุเป้าหมายด้านผลการดำเนินงานของกิจการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารต้นทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารต้นทุนที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 192 คน และได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 130 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารต้นทุน ประกอบด้วย การบริหารต้นทุนคุณภาพ การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม และการบริหารต้นทุนเป้าหมาย

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3. ขอบเขตเวลา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ.2568 โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2568

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร จำนวน 130 คน

2. ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารต้นทุน ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารต้นทุนคุณภาพ การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม และการบริหารต้นทุนเป้าหมาย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

โดยในส่วนที่ 2 และ 3 ใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert-Scale) 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผ่านการนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผลการประเมินพบว่า ข้อคำถามทุกข้อในแบบสอบถามมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

หลังจากนั้น ผู้วิจัยทดสอบความน่าเชื่อถือโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ราย และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990) ผลการทดสอบได้ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริหารต้นทุนคุณภาพ มีค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.774 ด้านการบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม เท่ากับ 0.740 ด้านการบริหารต้นทุนเป้าหมาย เท่ากับ 0.829 และด้านผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เท่ากับ 0.854 ตามลำดับ โดยทุกด้านมีค่ามากกว่า 0.70 ตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน โดยเริ่มจากการติดต่อประสานงานและชี้แจงวัตถุประสงค์แก่ผู้ทำบัญชีในกรุงเทพมหานคร จากนั้นจัดส่งแบบสอบถามออนไลน์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 10-20 กันยายน พ.ศ. 2568 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 130 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จึงนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนหลักดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำบัญชี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารต้นทุน ประกอบด้วย การบริหารต้นทุนคุณภาพ การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม และการบริหารต้นทุนเป้าหมาย และผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารต้นทุนและผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์และทิศทางระหว่างการบริหารต้นทุนใน 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารต้นทุนคุณภาพ การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม และการบริหารต้นทุนเป้าหมาย ที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีสมการถดถอยรูปแบบดังนี้

$$\text{PERFORMANCE} = B_0 + B_1\text{QCM} + B_2\text{ABC} + B_3\text{TCM} + \epsilon$$

โดยที่	PERFORMANCE	หมายถึง ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
	QCM	หมายถึง การบริหารต้นทุนคุณภาพ
	ABC	หมายถึง การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม
	TCM	หมายถึง การบริหารต้นทุนเป้าหมาย
	B	หมายถึง สัมประสิทธิ์ที่บ่งบอกถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ในที่นี้หมายถึงผลการดำเนินงาน
	ϵ	หมายถึง Error Term สำหรับการคาดการณ์ที่ไม่ถูกต้อง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร จำนวน 130 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 มีประสบการณ์ในการทำบัญชีน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2

ตารางที่ 1 การแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารต้นทุน และผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การบริหารต้นทุนคุณภาพ	3.70	.694	มาก
การบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม	3.76	.636	มาก
การบริหารต้นทุนเป้าหมาย	3.90	.581	มาก
ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	3.94	.650	มาก

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารต้นทุนและผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานครจากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก สำหรับทุกปัจจัย โดยที่การบริหารต้นทุนเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.90 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 อยู่ในระดับมาก และการบริหารต้นทุนคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 3.70 อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ตัวแปร	QCM	ABC	TCM	PERFORMANCE
QCM	1			
ABC	.789**	1		
TCM	.620**	.676**	1	
PERFORMANCE	.521**	.530**	.624**	1

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการบริหารต้นทุนทั้ง 3 ด้านกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารต้นทุนทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน ซึ่งการบริหารต้นทุนเป้าหมายมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.624 รองลงมาคือการบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.530 และการบริหารต้นทุนคุณภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.521 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

Variable	Coefficient	Std. Error	T	p-value
QCM	.156	.105	1.486	.142
ABC	.089	.123	.724	.470
TCM	.517	.105	4.924	.000

Dependent variable: PERFORMANCE R = .649 R Square = .421

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบอิทธิพลของการบริหารต้นทุนทั้ง 3 ด้านที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อพิจารณาการบริหารต้นทุนทั้ง 3 ด้านร่วมกัน มีเพียงการบริหารต้นทุนเป้าหมาย (TCM) เท่านั้นที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน (PERFORMANCE) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.517 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 หมายความว่า เมื่อการบริหารต้นทุนเป้าหมาย (TCM) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ผลการดำเนินงาน (PERFORMANCE) เพิ่มขึ้น 0.517 หน่วย อย่างไรก็ตามการบริหารต้นทุนคุณภาพ (QCM) และการบริหารต้นทุนฐานกิจกรรม (ABC) ไม่มีอิทธิพลต่อผลกระทบต่อผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการบริหารต้นทุนทั้ง 3 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลการดำเนินงาน ได้ร้อยละ 42.1 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรตามในระดับปานกลางถึงสูง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการบริหารต้นทุนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ระดับการบริหารต้นทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารต้นทุนทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกร นามนัย (2562) ที่พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดมหาสารคามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารต้นทุนโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการประเมินและการควบคุม นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชลดา มั่นสรวง และคณะ(2565) ที่พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารต้นทุนคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยมีการตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารต้นทุนและมีการนำระบบการบริหารต้นทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า การบริหารต้นทุนเป้าหมายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสรา ธาณิธานนท์ (2567) ที่ศึกษาต้นทุนตัวแทนและประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ ที่พบว่าการบริหารสินทรัพย์และขนาดของกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสามารถในการทำกำไร การที่การบริหารต้นทุนเป้าหมายมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานมากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะการบริหารต้นทุนเป้าหมายเป็นระบบที่เน้นการวางแผนและการควบคุมต้นทุนตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งช่วยให้ธุรกิจสามารถกำหนดราคาขาย

ที่เหมาะสมและควบคุมต้นทุนส่งผลให้สามารถสร้างกำไรได้ตามเป้าหมาย ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ หวังเจริญเดช (2558) พบว่าการบริหารต้นทุนเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและทำกำไรได้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรให้ความสำคัญกับการนำระบบการบริหารต้นทุนเป้าหมายมาประยุกต์ใช้ในองค์กร โดยเริ่มต้นจากการกำหนดต้นทุนเป้าหมายที่ชัดเจนตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบริการ เพื่อให้สามารถควบคุมต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายกำไรที่วางไว้ สำหรับผู้ทำบัญชีควรได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารต้นทุน ผ่านการฝึกอบรมหรือการศึกษาจากองค์กรที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับธุรกิจ และองค์กรควรสร้างระบบติดตามและประเมินผลการบริหารต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารต้นทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่งขัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

งานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารต้นทุนเป้าหมายมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานมากกว่าการบริหารต้นทุนด้านอื่นๆ โดยอาจใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพหรือวิจัยแบบผสม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปพัฒนาเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน นอกจากนี้ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอื่นๆ และตามประเภทของธุรกิจ เช่น ธุรกิจการผลิต ธุรกิจบริการ และธุรกิจการค้า เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารต้นทุนและผลการดำเนินงาน อีกทั้งควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารต้นทุนกับผลการดำเนินงาน เช่น ขนาดของธุรกิจ ประเภทของอุตสาหกรรม เทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารจัดการด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร นามนัย. (2562). ศักยภาพในการบริหารต้นทุนและการวางแผนกำไรที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. Digital Repository RMU. <https://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2562/M127730/Namnai%20Kriengkrai.pdf>
- ชลดา มนัสทรง, อุทิศ เสือแก้ว, วันชัย หลิวอำนาจโชค, และสาธิต อุไรเวโรจนากกร. (2565). อิทธิพลของการบริหารต้นทุนคุณภาพต่อผลการดำเนินงานของเกษตรกรรุ่นใหม่ในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจ เทคโนโลยีมหานคร. 19(2). 44-65.
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. (2558). การบริหารต้นทุนโลจิสติกส์กับผลกำไรของธุรกิจ SMEs. วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี, 9(18), 97-102.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2565). รายงานสถานภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2565. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.).
- อริสรา ธานีรณานนท์. (2567). ต้นทุนตัวแทน และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ มีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI). วารสารรัชต์ภาคย์. 18(58). 491-502.

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 21
“นวัตกรรมและการบูรณาการองค์ความรู้ของสหสาขาเพื่อการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน”
วันที่ 2 มีนาคม 2569

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychology testing (5th ed.). HarperCollins Publishers.
Yamane, T. (1973). Statistics, An Introductory Analysis, 3rd Ed., New York: Harper and Row.